

นักศึกษากับการตกเป็นเหยื่อจากการถูกกลั่นแกล้งบนแอปพลิเคชันทวิตเตอร์

The Student Victims of Cyber Bullying on Twitter

นิธิวรรณ ศรีวิเชียร,* อารณีย์ วิวัฒนาภรณ์,** และนาวัทธ ณรงค์ศักดิ์***

Nithiwan SriwiChian, Aranee Vivatthanaporn, and Navapat Narongsak

Received: November 18, 2024 Revised: December 19, 2024 Accepted: January 8, 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบ สาเหตุ ผลกระทบ และแนวทางในการป้องกันและแก้ไข ปัญหาในกรณีของนักศึกษาที่ตกเป็นเหยื่อจากการถูกกลั่นแกล้งบนแอปพลิเคชันทวิตเตอร์ ใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่ม ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 13 ราย ได้แก่ 1. นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานครที่มี ประสบการณ์ในการตกเป็นเหยื่อจากการถูกกลั่นแกล้งบนแอปพลิเคชันทวิตเตอร์ จำนวน 10 ราย 2. นักจิตวิทยาที่มี ประสบการณ์และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการให้คำปรึกษา จำนวน 1 ราย และ 3. ผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์และ ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความรุนแรงในเด็กและเยาวชน จำนวน 2 ราย รวมทั้งสิ้น 13 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหาแบบ

ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการกลั่นแกล้งกันบนแอปพลิเคชันทวิตเตอร์ของนักศึกษา ได้แก่ การโจมตีด้วย คำพูด การคุกคามทางเพศแบบออนไลน์ การแอบอ้างตัวตนเป็นบุคคลอื่น และการนำความลับของบุคคลอื่นมาเปิดเผย โดยสาเหตุที่นักศึกษาตกเป็นเหยื่อจากการถูกกลั่นแกล้งบนแอปพลิเคชันทวิตเตอร์ ได้แก่ การขาดความรู้เรื่องการ กลั่นแกล้งกันบนพื้นที่ออนไลน์ หรือโลกไซเบอร์ การมีปัญหาขัดแย้งกันมาก่อนในชีวิตจริง การมีความคิดเห็นที่ไม่ ตรงกัน และแอปพลิเคชันทวิตเตอร์ขาดความปลอดภัย ผลกระทบที่นักศึกษาได้รับจากการตกเป็นเหยื่อจากการถูก กลั่นแกล้งบนแอปพลิเคชันทวิตเตอร์ ได้แก่ ผลกระทบต่อความเป็นส่วนตัว ผลกระทบทางอารมณ์ และผลกระทบต่อ สภาพจิตใจ หรือตกอยู่ในภาวะซึมเศร้า และแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหให้กับนักศึกษาที่ตกเป็นเหยื่อ จากการถูกกลั่นแกล้งบนแอปพลิเคชันทวิตเตอร์ แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1. สำหรับสถานศึกษา 2. สำหรับ

* สาขาวิชาอาชญวิทยาและการบริหารงานยุติธรรม มหาวิทยาลัยรังสิต

Department of Criminology and Justice Administration, Rangsit University

** สาขาวิชาอาชญวิทยาและการบริหารงานยุติธรรม มหาวิทยาลัยรังสิต

Department of Criminology and Justice Administration, Rangsit University

*** สาขาวิชาอาชญวิทยาและการบริหารงานยุติธรรม มหาวิทยาลัยรังสิต

Department of Criminology and Justice Administration, Rangsit University

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับด้านกฎหมาย หรือผู้บังคับใช้กฎหมาย 3. สำหรับสังคม/ชุมชน และ 4. สำหรับสถาบันครอบครัว และตนเอง

คำสำคัญ: กลั่นแกล้ง, นักศึกษา, เหยื่อ, แอปพลิเคชันทวิตเตอร์

Abstract

This study aimed to investigate the forms, causes, impacts, and preventive measures related to university students who became victims of cyberbullying on Twitter. A qualitative research design was employed, using in-depth interviews with 13 key informants: 10 university students in Bangkok who had experienced cyberbullying on Twitter, one psychologist with expertise in counseling, and two specialists in child and youth violence. The research instrument was a semi-structured interview guide, and data were analyzed through systematic content analysis.

The findings revealed four primary forms of cyberbullying: verbal assault, online sexual harassment, identity impersonation, and the disclosure of personal secrets. The main causes included a lack of knowledge about cyberbullying, prior real-life conflicts, differences of opinion, and insufficient safety mechanisms within the Twitter platform. The impacts on student victims included violations of privacy, emotional distress, psychological harm, and in some cases, depression. Preventive and remedial guidelines were identified across four dimensions: 1. educational institutions, 2. legal authorities and law enforcement agencies, 3. society and communities, and 4. families and individual self-protection.

Keywords: Cyber Bullying, Student, Victims, Twitter

บทนำ

ทั้งนี้ นักศึกษาเป็นกลุ่มที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศชาติ จึงควรมีการปลูกฝังความรู้ สร้างค่านิยม จริยธรรม รวมถึงการเป็นผู้ที่เคารพในสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น โดยยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและ เสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ก็มีเป้าหมายที่สำคัญในการพัฒนาคนทุกมิติ และในทุกช่วงวัยให้เป็นคนที่ดี เป็นคนเก่ง และมีคุณภาพ การกลั่นแกล้งกันในปัจจุบันไม่ถือว่าเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นใหม่ในสังคมไทย แต่ยังคงเป็นปัญหา ที่เกิดขึ้นอยู่ตลอด และถูกพบได้ง่ายในทุกที่ ทุกเวลา ซึ่งถือว่าเด็ก วัยรุ่น หรือเยาวชนมักจะมีประสบการณ์ในการเป็นผู้ กลั่นแกล้ง และเคยถูกกลั่นแกล้ง ซึ่งปัญหาการกลั่นแกล้งกันในโรงเรียนหรือสถานศึกษาในประเทศไทยนั้น มีความ จำเป็นที่ต้องเร่งแก้ไข โดยเฉพาะปัญหาการใช้ความรุนแรงในโรงเรียนซึ่งจากการสำรวจ พบว่า มีจำนวนการตกเป็น เหยื่อสูงถึง ร้อยละ 15.70 จากการสำรวจข้อมูลในกลุ่มตัวอย่างเด็กและเยาวชนทั่วประเทศ จำนวน 21,627 คน โดยพฤติกรรมการใช้ความรุนแรงในโรงเรียน ได้แก่ การทำร้ายร่างกายจิตใจการล่วงละเมิดทางเพศ (Thairath, 2567) การกลั่นแกล้งรังแกกันในเด็กหรือวัยรุ่นนั้นกลายเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นบ่อยจนคนในสังคมเกิดความเคยชิน และมองว่าเป็น เรื่องที่เกิดขึ้นได้ทั่วไป จนกลายเป็นปัญหาที่ถูกกละเลยไปในที่สุดทั้งนี้การกลั่นแกล้งกันทั่วไป คือ การที่บุคคลหนึ่ง ช่มแหว่ง รังแก ทำร้ายร่างกายอีกฝ่าย หรือกลั่นแกล้งกันด้วยคำพูด เพื่อให้อีกฝ่ายหนึ่งได้รับความเจ็บปวด โดยมักจะเกิดขึ้น กับคนที่มีความอ่อนแอหรือทำตัวต่างจากคนอื่นมากกว่าและสามารถเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นได้ซ้ำ ๆ โดยจะส่งผลกระทบต่อ สภาพจิตใจของผู้ที่ถูกกลั่นแกล้ง ดังนั้นจึงควรมีแนวทางป้องกันแก้ไขให้ปัญหาเหล่านี้ให้หมดไปจากสังคมไทยและ ตระหนักถึงความสำคัญของการขจัดปัญหาดังกล่าวให้หมดไปอย่างเร่งด่วน

ในสังคมยุคใหม่ที่มีเทคโนโลยีในการขับเคลื่อนนี้ ได้เกิดการกลั่นแกล้งกันรูปแบบใหม่ขึ้น ซึ่งคือการกลั่นแกล้ง กันบนโลกโซเชียล การกลั่นแกล้งรูปแบบใหม่นี้มีความอันตรายและมีความรุนแรงมากกว่าการกลั่นแกล้งกัน ในรูปแบบทั่วไป งานวิจัยของ ปองกมล สุรัตน์ (2561) กล่าวว่า การกลั่นแกล้งกันบนโลกโซเชียลนั้นสามารถกระทำ ได้ง่าย โดยไม่ต้องมีการออกแรงในการกระทำความผิด สามารถกระทำกับผู้ใดก็ได้ ไม่มีข้อจำกัดในเรื่องของเวลา สถานที่ และไม่ต้องคำนึงว่าตนเองรู้จักกับอีกฝ่ายมาก่อนหรือไม่ ทุกคนที่สามารถเข้าถึงเครือข่ายสังคมออนไลน์ล้วนมีความเสี่ยง ที่จะตกเป็นเหยื่อจากการกลั่นแกล้งได้ตลอดเวลา ดังนั้นการกลั่นแกล้งกันที่เกิดขึ้นบนโลกโซเชียลนับว่าเป็นการใช้ เทคโนโลยี และอุปกรณ์สื่อสารเป็นอาวุธในการกลั่นแกล้งกันแทนการกลั่นแกล้งกันโดยทั่วไป และรูปแบบการกลั่นแกล้ง ที่มักจะเกิดขึ้นบนโลกโซเชียลนั้น ได้แก่ การแบล็กเมล์การสวมรอยเป็นบุคคลคนอื่นเป็นการสร้างความเดือดร้อน ความเสียหายให้ผู้อื่น เป็นต้น (นันทิยา สวัสดิวิชัยโสภิต, 2563) แอปพลิเคชันทวิตเตอร์เป็นเครือข่ายสังคมออนไลน์ ช่องทางหนึ่งที่ผู้ใช้งานสามารถใช้เพื่อติดต่อสื่อสาร หรือติดตามข่าวสารได้ตลอดเวลา ซึ่งในวันเปิดตัว พบว่า ทวิตเตอร์ ติดอันดับ 1 ใน 10 เว็บไซต์หรือแอปพลิเคชันที่มีผู้ใช้งานมากที่สุดและพบว่า กลุ่มวัยรุ่น อายุ 18 - 24 ปี ใช้งาน แอปพลิเคชันอยู่ที่ร้อยละ 17.1 ซึ่งเป็นรองกลุ่มอายุ 35 - 49 อยู่ที่ร้อยละ 20.7 และกลุ่มวัยที่มีการใช้งานแอปพลิเคชัน ทวิตเตอร์มากที่สุดคือกลุ่มอายุ 25 - 34 ปี อยู่ที่ร้อยละ 38.5 แต่อย่างไรก็ตามสำนักงานสถิติแห่งชาติกระทรวงดิจิทัล เพื่อเศรษฐกิจและสังคม ได้มีการสำรวจการมีหรือการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในครัวเรือน พ.ศ. 2566 (ไตรมาสที่ 1) โดยผลสำรวจกล่าวเอาไว้ว่า ในไตรมาสที่ 1 พบว่า มีผู้เข้าถึงอินเทอร์เน็ตในเขตจังหวัดกรุงเทพมหานคร สูงสุดถึงร้อยละ 95.3 (พิสิฐ ระฆังวงษ์, 2561)

ดังนั้นจากการศึกษาสถานการณ์ที่กล่าวมาแล้วข้างต้นจึงเล็งเห็นถึงความจำเป็นอย่างยิ่งที่ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงสถาบันการศึกษาและครอบครัวต้องตระหนักและให้ความสำคัญรวมถึงใส่ใจในปัญหา และให้ความช่วยเหลือ ป้องกัน และแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นกับนักศึกษาที่ถูกกลั่นแกล้งเพราะกลุ่มวัยรุ่น เป็นกลุ่มที่มีการใช้งานอินเทอร์เน็ตมากถึง 99.1% และเข้าใช้งานแอปพลิเคชันทวิตเตอร์มากถึง 17.1% ดังนั้นผู้วิจัยสนใจการศึกษาเรื่องนักศึกษากับการตกเป็นเหยื่อจากการถูกกลั่นแกล้งบนแอปพลิเคชันทวิตเตอร์ โดยศึกษากับนักศึกษาที่เรียนอยู่ในจังหวัดกรุงเทพมหานครเนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีการเข้าใช้งานอินเทอร์เน็ตสูงที่สุด ผู้วิจัยเล็งเห็นว่าควรต้องมีแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการกลั่นแกล้งกันที่เกิดขึ้นบนแอปพลิเคชันทวิตเตอร์สำหรับนักศึกษา สถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา หน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงสังคมและชุมชน ซึ่งแนวทางที่ได้จากการศึกษานั้น หน่วยงานต่าง ๆ อาจนำไปปรับใช้เพื่อลดปัญหาการกลั่นแกล้งกันที่เกิดขึ้นจากการใช้แอปพลิเคชันทวิตเตอร์ ลดผลกระทบด้านต่าง ๆ รวมถึงสร้างความตระหนักรู้ให้แก่ักศึกษา เพื่อให้มีการใช้งานอย่างสร้างสรรค์อยู่ห่างไกลจากปัญหาการตกเป็นเหยื่อจากการถูกกลั่นแกล้งบนแอปพลิเคชันทวิตเตอร์ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษารูปแบบที่นักศึกษาตกเป็นเหยื่อจากการถูกกลั่นแกล้งบนแอปพลิเคชันทวิตเตอร์
2. เพื่อศึกษาถึงสาเหตุที่นักศึกษาตกเป็นเหยื่อจากการถูกกลั่นแกล้งบนแอปพลิเคชันทวิตเตอร์
3. เพื่อศึกษาผลกระทบที่เกิดขึ้นของนักศึกษาที่ตกเป็นเหยื่อจากการถูกกลั่นแกล้งบนแอปพลิเคชันทวิตเตอร์
4. เพื่อศึกษาถึงแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาให้กับนักศึกษาที่ตกเป็นเหยื่อจากการถูกกลั่นแกล้งบนแอปพลิเคชันทวิตเตอร์

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

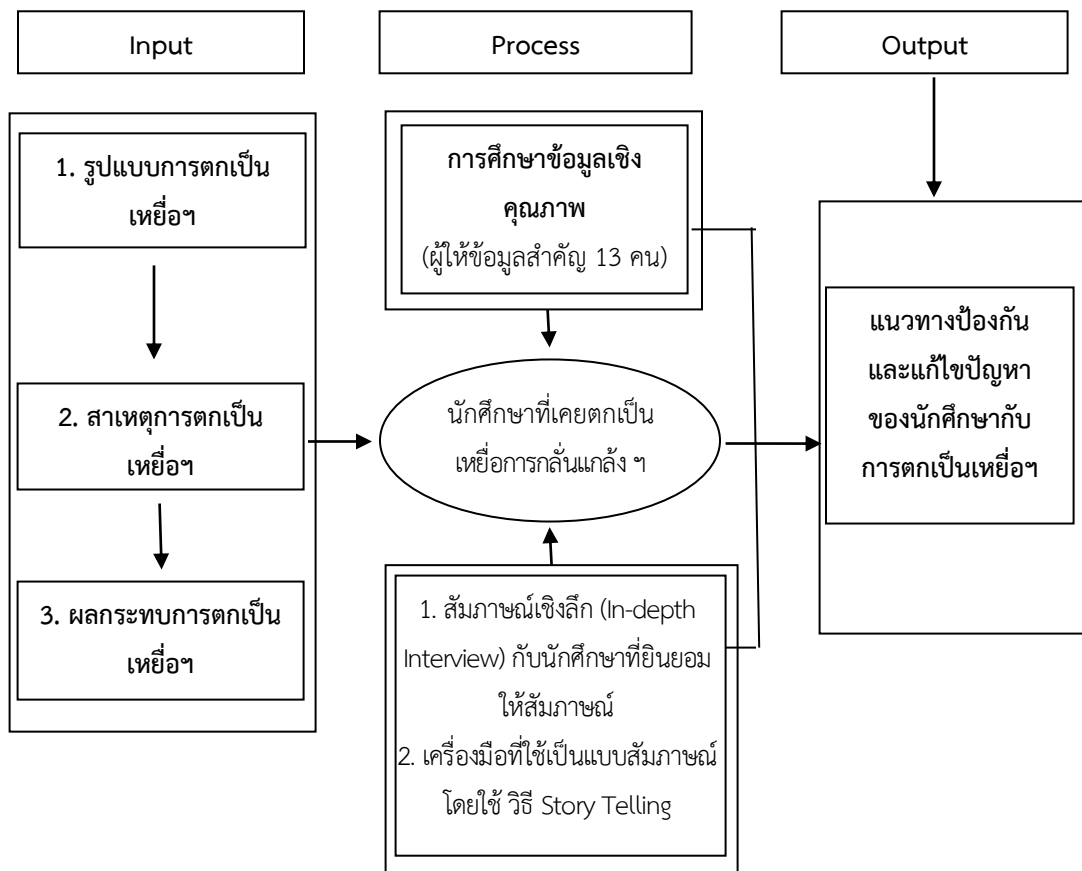
การศึกษาวิจัยเรื่อง นักศึกษากับการตกเป็นเหยื่อจากการถูกกลั่นแกล้งบนแอปพลิเคชันทวิตเตอร์ ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการกลั่นแกล้งกัน ซึ่งดำเนินการศึกษาในเรื่องของ 1) ความหมายของการกลั่นแกล้ง 2) พฤติกรรมการกลั่นแกล้ง 3) ประเภทของการกลั่นแกล้ง 4) การกลั่นแกล้งทางไซเบอร์ (Cyber Bullying) 5) สาเหตุของการกลั่นแกล้งทางไซเบอร์ 6) ช่องทางการกลั่นแกล้งบนโลกไซเบอร์ 7) ผลกระทบจากการถูกกลั่นแกล้งทางไซเบอร์ และ 8) แนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตกเป็นเหยื่อการกลั่นแกล้ง
2. แนวคิดเกี่ยวกับเครือข่ายสังคมออนไลน์ ซึ่งดำเนินการศึกษาในเรื่องของ 1) ความหมายเครือข่ายสังคมออนไลน์ 2) องค์ประกอบของเครือข่ายสังคมออนไลน์ 3) ประเภทของเครือข่ายสังคมออนไลน์ และ 4) ผลกระทบจากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์
3. ทฤษฎีเกี่ยวกับเหยื่อวิทยา ซึ่งดำเนินการศึกษาในเรื่องของ 1) ความหมายเหยื่ออาชญากรรมตามกฎหมายสากล 2) ความหมายเหยื่ออาชญากรรมตามกฎหมายไทย และ 3) ทฤษฎีการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม

4. แนวทฤษฎีที่เกี่ยวกับการกลั่นแกล้ง ซึ่งดำเนินการศึกษาในเรื่องของ 1) แนวคิดวัฒนธรรมไซเบอร์ (Cyber Culture) 2) ทฤษฎีปกตินิสัย (Routine Activity Theory) 3) ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory) 4) ทฤษฎีการควบคุมตนเอง (Self-Control Theory) 5) ทฤษฎีความกดดันทั่วไป (General Strain Theory) และ 6) ทฤษฎีขัดแย้ง (Conflict Theory)

5. กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพ 1 กรอบแนวความคิด

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ใช้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยระเบียบวิธีการวิจัยแบบบรรยาย (Descriptive Research) ที่ศึกษาค้นคว้าหาบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้อง จากการค้นคว้าข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง

ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เอกสารได้จากบทสัมภาษณ์และการเล่าเรื่อง (Story Telling) เกี่ยวกับรูปแบบ สาเหตุ ผลกระทบ และแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตกเป็นเหยื่อจากการถูกลั่นแกล้งบนแอปพลิเคชันทวิตเตอร์

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 กลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) จำนวน 13 ราย แบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ

กลุ่มที่ 1 นักศึกษาที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งที่เคยตกเป็นเหยื่อจากการถูกลั่นแกล้งบนแอปพลิเคชันทวิตเตอร์ จำนวน 10 ราย ซึ่งการเลือกกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณสมบัติเหมาะสมตรงตามเป้าหมายการวิจัยมากที่สุด ซึ่ง 10 กลุ่มตัวอย่างถือว่ามีความสอดคล้องตรงตามที่ต้องการ โดยเป็นการแนะนำมาปากต่อปาก เนื่องจากเป็นกลุ่มคนที่อยู่ใน Community เดียวกัน โดยมีการยื่นขอรับการพิจารณาเรื่องจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

กลุ่มที่ 2 นักจิตวิทยาที่มีประสบการณ์หรือมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการให้คำปรึกษา จำนวน 1 ราย

กลุ่มที่ 3 ผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์หรือมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความรุนแรงในเด็กและเยาวชน จำนวน 2 ราย

2.2 วิธีการคัดเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

การคัดเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญคัดเลือกด้วยวิธีการคัดเลือกแบบสโนว์บอลล์ หรือการแนะนำต่อ ๆ กัน (Snowball Sampling) ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างจากนักศึกษาที่เคยตกเป็นเหยื่อจากการถูกลั่นแกล้งบนแอปพลิเคชันทวิตเตอร์ และเลือกศึกษาในพื้นที่ภาคกลาง เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีการเข้าใช้งานอินเทอร์เน็ตสูงที่สุดอยู่ที่ร้อยละ 95.3 และพบว่าคนในพื้นที่จังหวัดกรุงเทพมหานคร มีผู้ใช้โทรศัพท์มือถือสูงสุดอยู่ที่ร้อยละ 97.6 (สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม, 2566) โดยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบสโนว์บอลล์

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสัมภาษณ์ ในการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) และการเล่าเรื่อง มีลักษณะเป็นแบบสัมภาษณ์ปลายเปิด สัมภาษณ์นักศึกษาที่เคยตกเป็นเหยื่อของการถูกลั่นแกล้งบนแอปพลิเคชันทวิตเตอร์ ที่ทั้งหมด 4 ประเด็น ดังต่อไปนี้

ประเด็นที่ 1 เป็นแบบสัมภาษณ์ที่ศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบที่นักศึกษาตกเป็นเหยื่อจากการถูกลั่นแกล้งบนแอปพลิเคชันทวิตเตอร์ จำนวน 1 ข้อ

ประเด็นที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์ ที่ศึกษาเกี่ยวกับสาเหตุที่นักศึกษาตกเป็นเหยื่อจากการถูกลั่นแกล้งบนแอปพลิเคชันทวิตเตอร์ จำนวน 1 ข้อ

ประเด็นที่ 3 เป็นแบบสัมภาษณ์ ที่ศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดขึ้นของนักศึกษาที่ตกเป็นเหยื่อจากการถูกลั่นแกล้งบนแอปพลิเคชันทวิตเตอร์ จำนวน 1 ข้อ

ประเด็นที่ 4 เป็นแบบสัมภาษณ์ ที่ศึกษาเกี่ยวกับแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาให้กับนักศึกษาที่ตกเป็นเหยื่อจากการถูกลั่นแกล้งบนแอปพลิเคชันทวิตเตอร์ จำนวน 1 ข้อ

แบบสัมภาษณ์ได้ผ่านการสอบถามความเหมาะสมจาก ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน และได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้งสามท่านเรียบร้อยแล้ว และผ่านการตรวจสอบจากสำนักงานจริยธรรมในมนุษย์แล้ว

ทดลองด้วยการนำไปทดสอบกับกลุ่มผู้ใช้งานบนแอปพลิเคชันทวิตเตอร์ที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4. การวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

4.1 การศึกษาครั้งนี้ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis) แบบวิเคราะห์เนื้อหา ระบบ (อุทุมพร จามรมาน, 2531; สุภางค์ จันทวานิช, 2542) เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาสาระด้วยการจำแนกประเด็น และจัดหมวดหมู่ข้อมูล จากนั้นนำข้อมูลจากการวิเคราะห์มาตีความและเชื่อมโยงความหมายของข้อมูล

4.2 นำข้อมูลมาทำการเรียบเรียงหาข้อสรุปให้งานวิจัยเกิดความสมบูรณ์ด้านการตอบคำถามตามประเด็นตัวแปรที่ศึกษาผ่านการอธิบายเชิงพรรณนา

4.3 นำเสนอผลการสรุปที่ทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามความคิดเห็นเกี่ยวกับการกลั่นแกล้งในแต่ละประเด็นของการศึกษา ดังนี้ ได้แก่ ประเด็น 1) ด้านรูปแบบ 2) สาเหตุ 3) ผลกระทบ 4) แนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาให้กับนักศึกษาเกี่ยวกับการตกเป็นเหยื่อจากการถูกกลั่นแกล้งบนแอปพลิเคชันทวิตเตอร์อ้างอิงตามหลักการศึกษาให้เกิดความถูกต้องสมบูรณ์

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษานักศึกษากับการตกเป็นเหยื่อจากการถูกกลั่นแกล้งบนแอปพลิเคชันทวิตเตอร์ ผลการศึกษามีดังนี้

1. รูปแบบที่นักศึกษาตกเป็นเหยื่อจากการถูกกลั่นแกล้งบนแอปพลิเคชันทวิตเตอร์

การกลั่นแกล้งกันบนแอปพลิเคชันทวิตเตอร์ของนักศึกษาที่พบนั้น จำแนกได้ทั้งหมด 4 รูปแบบหลักดังต่อไปนี้

1.1 การโจมตีด้วยคำพูด คือ การแสดงความคิดเห็นตอบโต้กันด้วยคำพูดหยาบคายรุนแรงที่เป็นการทำร้ายผู้อื่นโดยจะเป็นการกระทำจากบุคคลคนเดียว หรือจากหลายคนก็ได้ ซึ่งกลุ่มผู้ให้ข้อมูลอธิบายไว้ตรงกันว่า ขณะใช้งานเคยพบเห็นและเคยถูกผู้ใช้งานคนอื่นโจมตีด้วยถ้อยคำหยาบคายในประเด็นทางการเมือง มีการปลุกปั่นสร้างกระแสเพื่อให้ผู้ใช้งานคนอื่นเข้ามาแสดงความคิดเห็นขัดแย้งอยู่บ่อยครั้ง รวมทั้งเรื่องของความชื่นชอบส่วนตัวด้วย นอกจากนี้การโจมตีด้วยคำพูดยังเป็นการกลั่นแกล้งที่เกิดขึ้นได้ง่าย ไม่ว่าใครที่ใช้งานแอปพลิเคชันทวิตเตอร์ก็สามารถตกเป็นเหยื่อได้ตลอดเวลา

1.2 การคุกคามทางเพศแบบออนไลน์ คือ การแสดงความคิดเห็นต่อรูปภาพของบุคคลอื่นในลักษณะของการล่วงละเมิดทางเพศ ลามกอนาจาร ล้อเลียน หยาบโยน ซึ่งเป็นการกระทำที่ทำให้ผู้อื่นรู้สึกอับอาย เสื่อมเสียชื่อเสียง และถูกลดทอนคุณค่า พบว่า นักศึกษาเคยพบเห็นและรู้จักการคุกคามทางเพศแบบออนไลน์ และเหยื่อที่มักจะถูกคุกคามทางเพศแบบออนไลน์มักเป็นผู้ใช้งานที่นำเสนอเนื้อหาบนแอ็กเคานต์ส่วนตัวในรูปแบบ Sex Creator หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่าเป็นผู้ใช้งานที่มีความชอบหรือสนนิมลักษณะดังกล่าว มักจะตกเป็นเหยื่อจากการถูกคุกคามทางเพศแบบออนไลน์ได้ง่ายกว่าการนำเสนอเนื้อหาในรูปแบบอื่น ๆ

1.3 การแอบอ้างตัวตนเป็นบุคคลอื่น คือ การนำรูปภาพของบุคคลอื่นไปโดยไม่ได้รับอนุญาตเพื่อใช้ในการแอบอ้างเป็นบุคคลนั้น และนำไปใช้ในการกระทำผิดรูปแบบอื่น ๆ และเป็นการกระทำที่มุ่งหวังให้ผู้อื่นได้รับความอับอาย ได้รับความเสียหาย โดยสามารถเกิดขึ้นได้กับคนที่มักจะโพสต์รูปภาพของตนเองลงบนแอปพลิเคชันทวิตเตอร์อยู่บ่อยครั้ง พบว่า นักศึกษาเคยเห็นการกลั่นแกล้งกันในรูปแบบการแอบอ้างตัวตนของบุคคลอื่น และมีความรู้ความเข้าใจว่าการถูกแอบอ้างตัวตนมีรูปแบบเป็นอย่างไร นอกจากนี้ยังพบกลุ่มผู้ให้ข้อมูลเคยตกเป็นเหยื่อจากการถูกกลั่นแกล้งในลักษณะนี้

1.4 การแบล็คเมล์กันโดยนำความลับของบุคคลอื่นมาเปิดเผย คือ การนำความลับของบุคคลอื่นมาเปิดเผยโดยไม่ได้รับอนุญาต เช่น รูปภาพตัวตนที่แท้จริง ข้อมูลการศึกษา ที่อยู่ ครอบครัว หรือเรื่องลับเฉพาะ ซึ่งกระทำเพื่อให้บุคคลอื่นได้รับความอับอาย เสื่อมเสียชื่อเสียง โดยมักจะเกิดกับเรื่องความขัดแย้งหรือปัญหาส่วนตัว หรือมีการถกเถียงกันด้วยประเด็นทางการเมือง หรือเรื่องของความขึ้นชอบส่วนบุคคล พบว่านักศึกษารู้จักและเคยเห็นการกลั่นแกล้งในรูปแบบของการนำความลับของบุคคลอื่นมาเปิดเผย ว่าคือการกระทำความผิดที่เหยื่อไม่ได้ยินยอม และจากข้อมูลพบนักศึกษาเคยตกเป็นเหยื่อจากการถูกนำความลับมาเปิดเผย

2. สาเหตุที่นักศึกษาตกเป็นเหยื่อจากการถูกกลั่นแกล้งบนแอปพลิเคชันทวิตเตอร์

สาเหตุของการกลั่นแกล้งกันบนแอปพลิเคชันทวิตเตอร์ของนักศึกษานั้นเกิดจากการขาดความรู้และความเข้าใจในปัญหาการกลั่นแกล้งกันบนโลกไซเบอร์ เมื่อขาดความรู้และความเข้าใจต่อปัญหาเหล่านี้ จึงทำให้ขาดความระมัดระวังในการใช้งาน มีการใช้งานที่ไม่สร้างสรรค์ ทำให้ตนเองอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ไม่ปลอดภัย หรือเสี่ยงที่จะตกเป็นเหยื่อจากการกลั่นแกล้งอยู่ตลอดเวลา และเมื่อตนเองตกเป็นเหยื่อแล้วมักไม่สามารถหาทางออกให้กับปัญหาได้ กล่าวคือไม่ทราบว่าจะเมื่อตนเองตกเป็นเหยื่อแล้วควรจะได้รับการศึกษาจากใคร ควรดำเนินการทางกฎหมายอย่างไร หรือแม้แต่ไม่ทราบวิธีการเยียวยาความรู้สึกของตนเอง ทำให้นักศึกษาตกอยู่ในภาวะโรคซึมเศร้าเนื่องจากเก็บปัญหาไว้กับตนเองคนเดียว นอกจากนี้ปัญหการกลั่นแกล้งกันบนแอปพลิเคชันทวิตเตอร์เกิดจากปัญหาความขัดแย้งหรือมีการทะเลาะกันมาก่อนในชีวิตจริง จึงทำให้มีการกลั่นแกล้งกันบนโลกไซเบอร์ตามมาได้อย่างไร้ที่ตามแอปพลิเคชันทวิตเตอร์ถือเป็นช่องทางในการติดต่อสื่อสารที่มีผู้ใช้งานเป็นจำนวนมาก เมื่อมีการแสดงความคิดเห็นหรือเข้าถึงเนื้อหาที่มีความประมาทหรือค่อนข้างเป็นประเด็นที่มีความอ่อนไหว มักไม่สามารถหลีกเลี่ยงการมีความคิดเห็นที่ไม่ตรงกันได้ การที่ผู้ใช้งานมีความคิดเห็นที่ไม่ตรงกันนั้นอาจทำให้เกิดพฤติกรรมการตอบโต้ด้วยคำพูดที่รุนแรง หรือมีการปะทะกันทางความคิดที่ไม่อาจหาข้อยุติได้ จากภาพรวมสาเหตุของการกลั่นแกล้งกันบนแอปพลิเคชันทวิตเตอร์แล้วสาเหตุที่สำคัญอีกประเด็นคือ การที่แอปพลิเคชันทวิตเตอร์เป็นช่องทางที่ขาดความปลอดภัย และไม่มีมาตรการในการดูแลและควบคุมพฤติกรรมการใช้งานที่เข้มงวด ซึ่งจะทำให้ผู้ใช้งานทุกคนไม่ว่าผู้ใดก็มีความเสี่ยงที่จะตกเป็นเหยื่อจากการกลั่นแกล้งบนแอปพลิเคชันทวิตเตอร์ได้ในทุกรูปแบบ ดังนั้นจึงเป็นสาเหตุที่เมื่อมีการเข้าใช้งานแอปพลิเคชันดังกล่าวแล้ว มักจะพบเจอการกลั่นแกล้งได้ง่ายและมีความแพร่หลายเป็นจำนวนมากในสังคมไทยปัจจุบัน

3. ผลกระทบที่เกิดขึ้นของนักศึกษาที่ตกเป็นเหยื่อจากการถูกกลั่นแกล้งบนแอปพลิเคชันทวิตเตอร์

พบว่า

3.1 ผลกระทบต่อความเป็นส่วนตัว จากการศึกษาพบว่า กรณีที่นักศึกษาตกเป็นเหยื่อจากการถูกนำความลับมาเปิดเผยนั้น สร้างผลกระทบต่อความเป็นส่วนตัวของนักศึกษาเป็นอย่างมาก เนื่องจากกรณีดังกล่าวมีการส่งต่อ และถูกแพร่กระจายไปอย่างรวดเร็ว มีผู้พบเห็นเป็นจำนวนมาก โดยข้อมูลที่มีจะถูกนำมาเปิดเผยนั้น ได้แก่ ข้อมูลการศึกษา การวิจารณ์รูปร่างหน้าตา หรือเรื่องส่วนตัวอื่น ๆ เป็นต้น ดังนั้นจึงอาจทำให้นักศึกษาที่ตกเป็นเหยื่อไม่สามารถออกมาใช้ชีวิตได้ตามปกติ เพราะเกิดความรู้สึกหวาดระแวง กลัว อับอาย ไม่กล้าพบปะผู้คน และกระทบต่อการเรียน การทำงาน

3.2 ผลกระทบทางอารมณ์ จากการศึกษาพบว่านักศึกษาได้รับผลกระทบทางอารมณ์เป็นอันดับแรกหลังจากตกเป็นเหยื่อจากการถูกกลั่นแกล้งบนแอปพลิเคชันทวิตเตอร์ กล่าวคือ ความรู้สึกวิตกกังวล โกรธแค้น เจ็บใจ เสียใจ เป็นต้น

3.3 ผลกระทบต่อสภาพจิตใจ หรือการตกอยู่ในภาวะซึมเศร้า จากการศึกษาพบว่า นักศึกษาที่เคยตกเป็นเหยื่อจากการถูกกลั่นแกล้งบนแอปพลิเคชันทวิตเตอร์ได้รับผลกระทบต่อสภาพจิตใจ เช่น หวาดระแวง เกิดความวิตกกังวลจนฟุ้งซ่าน กลัว เหม่อลอย ไม่มีสมาธิ ไม่สามารถใช้ชีวิตตามปกติได้ ไปจนถึงพบจิตแพทย์เพื่อรับการปรึกษา หรือต้องรักษาด้วยยาต้านซึมเศร้า ฯลฯ

4. แนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาให้กับนักศึกษาที่ตกเป็นเหยื่อจากการถูกกลั่นแกล้งบนแอปพลิเคชันทวิตเตอร์

4.1 แนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการกลั่นแกล้งกันบนแอปพลิเคชันทวิตเตอร์สำหรับสถานศึกษา คือ การเพิ่มหลักสูตรการเรียนการสอนเกี่ยวกับการกลั่นแกล้งกันบนโลกโซเชียล รวมทั้งวิธีการรับมือและป้องกันปัญหาความรุนแรงที่เกิดขึ้นบนโลกโซเชียลเพื่อให้นักศึกษาได้เข้าใจ และตระหนักรู้ถึงความรุนแรงของการกลั่นแกล้งฯ นอกจากนี้การสนับสนุนให้มีการประชาสัมพันธ์และการณรงค์สำหรับนักศึกษาในเรื่องของการกลั่นแกล้งกันบนโลกโซเชียล เป็นการสร้างทัศนคติที่ดีร่วมกัน เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีต่อการใช้งานแอปพลิเคชันทวิตเตอร์หรือโซเชียลมีเดียอื่น ๆ อย่างมีประโยชน์และมีความสร้างสรรค์

4.2 แนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการกลั่นแกล้งกันบนแอปพลิเคชันของนักศึกษา สำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับด้านกฎหมายหรือผู้บังคับใช้กฎหมาย คือ การแก้ไขตัวบทกฎหมายให้มีความเคร่งครัดมากยิ่งขึ้น เนื่องจากปัจจุบันกฎหมายที่บังคับใช้อยู่นั้นขาดความเคร่งครัดและจริงจัง และยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาการกลั่นแกล้งกันฯ ได้อย่างเด็ดขาด

4.3 แนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการกลั่นแกล้งกันบนแอปพลิเคชันทวิตเตอร์สำหรับสังคมและชุมชน คือ การที่สังคมและชุมชนมีความตระหนักรู้และเข้าใจในปัญหาความรุนแรงของการกลั่นแกล้งกันที่เกิดขึ้นบนแอปพลิเคชันทวิตเตอร์หรือบนช่องทางอื่น ๆ บนโซเชียลมีเดีย และช่วยกันสอดส่องดูแลบุตรหลานของตนเองที่อยู่ในสังคมหรือชุมชนนั้น ๆ แม้ปัญหาจะอยู่ห่างไกลจากสังคมและชุมชนแต่ก็ควรจะต้องมีความรู้และความเข้าใจต่อปัญหาการกลั่นแกล้งฯ ในระดับหนึ่งเพื่อที่จะได้สามารถให้คำแนะนำหรือให้คำปรึกษากับบุตรหลานของตนเองได้

4.4 แนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการกลั่นแกล้งกันบนแอปพลิเคชันทวิตเตอร์สำหรับครอบครัว คือ ครอบครัวต้องมีความตระหนักรู้มีความเข้าใจ เปิดใจรับฟังและพร้อมรับมือกับปัญหาไปพร้อมกับบุตรหลานของ

ตนเอง เนื่องจากครอบครัวมีความใกล้ชิดกับนักศึกษามากที่สุด และมีความเข้าใจต่อตัวของนักศึกษามากที่สุด ดังนั้น ครอบครัวจึงเป็นพื้นที่ปลอดภัยแรกที่นักศึกษาจะนึกถึง และสามารถเยียวยาสภาพจิตใจที่บอบช้ำของนักศึกษาได้ดี และเห็นผลมากที่สุด

อภิปรายผล

สำหรับการอภิปรายผลการศึกษา นักศึกษากับการตกเป็นเหยื่อจากการถูกกลั่นแกล้งบนแอปพลิเคชัน ทวิตเตอร์ ปรากฏผลดังนี้

1. รูปแบบที่นักศึกษาตกเป็นเหยื่อจากการถูกกลั่นแกล้งบนแอปพลิเคชันทวิตเตอร์ แต่เดิมนั้นการกลั่นแกล้งกันโดยทั่วไป คือ การกลั่นแกล้งกันทางกายภาพ เช่น ตบ ตี เตะ ต่อย หรือเป็นการสร้างความกดดันต่ออีกฝ่าย เช่น การข่มขู่ กีดกัน ให้อาย ทำให้ฝ่ายที่ถูกกลั่นแกล้งเกิดความรู้สึกเสียใจ เจ็บปวดจากการกระทำดังกล่าว และการกลั่นแกล้งกันด้วยคำพูด เช่น การพูดล้อเลียนรูปลักษณ์ภายนอก การด่าทอด้วยคำหยาบคาย ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สกล วรเจริญศรี (2559) ซึ่งได้กล่าวถึงประเภทของการกลั่นแกล้งกันเอาไว้ว่า และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Farrington (n.d.) โดยจากการศึกษาวิจัยนี้อธิบายว่า การกลั่นแกล้งคือการถูกกดขี่ข่มเหงด้านร่างกาย สภาพจิตใจ ของคนที่มีอำนาจมากกว่า ซึ่งปัญหาการกลั่นแกล้งกันในรูปแบบเหล่านี้ไม่ถือว่าเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นใหม่ในสังคมไทย แต่เป็นการยกระดับความรุนแรงที่มีความอันตรายและเกิดขึ้นได้ง่ายกว่าเดิม โดยการกลั่นแกล้งกันในรูปแบบใหม่ คือ การกลั่นแกล้งรังแกกันบนโลกไซเบอร์ที่มีความรุนแรงและอันตรายกว่าการกลั่นแกล้งกันโดยทั่วไป เนื่องจากสามารถเกิดขึ้นได้ง่าย ไม่มีจำกัดสถานที่หรือเวลา และสามารถเกิดขึ้นได้กับทุกคนที่มีการเข้าใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ เพียงแค่ใช้อุปกรณ์สื่อสาร เช่น โทรศัพท์มือถือ แท็บเล็ต หรือคอมพิวเตอร์ เป็นต้น อย่างไรก็ตามการกลั่นแกล้งกันบนโลกไซเบอร์นั้นสามารถเกิดขึ้นได้ทุกช่องทางบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ โดยเฉพาะแอปพลิเคชันทวิตเตอร์ เนื่องจากเป็นช่องทางที่มักจะเกิดการกลั่นแกล้งขึ้นบ่อยครั้ง พบเห็นได้อยู่ตลอดเวลา และเกิดขึ้นอย่างแพร่หลาย มีความสอดคล้องกับงานศึกษาวิจัยของ สุภาวดี เจริญวานิช (2560) ที่ได้อธิบายเอาไว้ว่า การรังแกกันผ่านพื้นที่ไซเบอร์เป็นรูปแบบความรุนแรงรูปแบบหนึ่งที่กำลังเกิดขึ้นแพร่หลายในสังคมไทยและสังคมโลก และถือเป็นอาชญากรรมร้ายแรง รูปแบบหนึ่งที่สามารถทำลายความสุขและทำลายชีวิตของผู้อื่นได้โดยผู้ที่กระทำไม่ต้องการแรง ซึ่งรูปแบบความรุนแรงรูปแบบนี้สามารถเกิดขึ้นได้กับคนทุกกลุ่ม ทุกเพศ ทุกวัยในสังคม และโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มวัยรุ่น นอกจากนี้แอปพลิเคชันทวิตเตอร์ ซึ่งเป็นเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่มีผู้ใช้งานเป็นจำนวนมาก ดังนั้นการกลั่นแกล้งที่มักจะพบเห็นหรือเกิดขึ้นได้ง่ายในทวิตเตอร์นั้น ได้แก่ การโจมตีด้วยคำพูดหยาบคายรุนแรง การคุกคามทางเพศแบบออนไลน์ การนำความลับของบุคคลอื่นมาประจานต่อสาธารณะ และการแอบอ้างตัวตน อย่างไรก็ตามแอปพลิเคชันทวิตเตอร์นั้นเป็นช่องทางที่ให้อิสระเสรีในการแสดงความคิดเห็น หรือโพสต์ข้อความใด ๆ ลงไปได้ โดยประเด็นที่มักจะเกิดการกลั่นแกล้งกันอยู่บ่อยครั้ง ได้แก่ ประเด็นที่กำลังเป็นกระแสสังคมในขณะนั้น ประเด็นทางการเมือง และความชื่นชอบบุคคล เป็นต้น

2. สาเหตุที่นักศึกษาตกเป็นเหยื่อจากการถูกกลั่นแกล้งบนแอปพลิเคชันทวิตเตอร์ จากการศึกษาพบว่า สาเหตุที่นักศึกษาตกเป็นเหยื่อจากการถูกกลั่นแกล้งบนแอปพลิเคชันทวิตเตอร์ ประกอบไปด้วย 1. ขาดความรู้ในเรื่อง

การกลั่นแกล้งกันบนพื้นที่ออนไลน์ หรือโลกไซเบอร์ 2. มีปัญหาขัดแย้งกันมาก่อนในชีวิตจริง 3. ความคิดเห็นที่ไม่ตรงกัน และ 4. แอปพลิเคชันทวีตเตอร์ขาดความปลอดภัย จากการศึกษาพบว่า แอปพลิเคชันทวีตเตอร์นั้นนอกจากให้ประโยชน์ต่อผู้ใช้งานที่หลากหลายแล้ว กลับเต็มไปด้วยข้อเสียมากมาย โดยแนวคิดวัฒนธรรมไซเบอร์สามารถนำมาอธิบายได้ว่าความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีเป็นตัวส่งเสริมการกลั่นแกล้งกันบนแอปพลิเคชันทวีตเตอร์ หรือบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ช่องทางอื่น ทำให้ผู้ใช้งานตกเป็นเหยื่อจากการกลั่นแกล้งหรือเหยื่ออาชญากรรมได้ เพราะเทคโนโลยีช่วยอำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ และมีการเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐรัชต์ สามะ และพิมพ์ลีย์ บุญมงคล (2557) กล่าวว่า การจัดการกับปัญหานี้ด้วยตัวเอง ก็ควรที่จะต้องตระหนักในปัญหาเกี่ยวกับการรังแกในพื้นที่ไซเบอร์ให้มากขึ้น ดังนั้นนักศึกษาหรือผู้ที่ใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ควรมีความรู้และความเข้าใจในเรื่องการกลั่นแกล้งกันบนพื้นที่ออนไลน์ หรือโลกไซเบอร์ที่เพิ่มมากขึ้น ใช้งานอย่างสร้างสรรค์ เพื่อหลีกเลี่ยงการตกเป็นเหยื่อจากการถูกกลั่นแกล้งบนแอปพลิเคชันทวีตเตอร์ สอดคล้องกับ ปองกมล สุรัตน์ (2561) ได้มีการอธิบายถึงสาเหตุของการตกเป็นเหยื่อจากการใช้งานโซเชียลมีเดียเอาไว้ว่า การที่ผู้ใช้งานสามารถใช้งานแอปพลิเคชันทวีตเตอร์ด้วยการไร้ตัวตนหรือตัวตนปลอม จะสามารถทำให้ผู้กระทำความผิดไม่เกรงกลัวต่อกฎหมาย เนื่องจากเมื่อกระทำความผิดแล้วจะไม่ได้รับโทษทางกฎหมาย เพราะไม่สามารถหาตัวตนที่แท้จริงได้ แตกต่างจากการกลั่นแกล้งที่เกิดขึ้นในชีวิตจริง เพราะจะได้รับผลทางกฎหมาย และถูกเปิดเผยชื่อและตัวตน ซึ่งสร้างความอับอายให้ตนเองและบุคคลรอบข้างได้ อย่างไรก็ตามผู้กระทำความผิดบนช่องทางออนไลน์ก็ไม่ได้ไร้ตัวตนอย่างสมบูรณ์แบบเนื่องจากตามกระบวนการตรวจสอบสามารถค้นหาตัวตนของผู้กระทำความผิดผ่าน IP Address ได้ อย่างไรก็ตามยังมีการอธิบายถึงการขาดความยับยั้งชั่งใจ ซึ่งกรณีนี้เป็นผลสืบเนื่องมาจากการเข้าใช้งานอย่างไร้ตัวตน หรือการสร้างตัวตนปลอมขึ้นมานั้นสามารถกระทำได้ง่าย

3. ผลกระทบที่เกิดขึ้นของนักศึกษาที่ตกเป็นเหยื่อจากการถูกกลั่นแกล้งบนแอปพลิเคชันทวีตเตอร์ ด้วยวัยของนักศึกษานั้นถือว่ามีความสำคัญต่อการพัฒนาสังคมไทยในอนาคต ซึ่งหากนักศึกษาตกเป็นเหยื่อจากการถูกกลั่นแกล้งบนแอปพลิเคชันทวีตเตอร์ ที่อาจส่งผลกระทบต่อในหลากหลายด้าน โดยข้อมูลดังกล่าว สอดคล้องกับงานศึกษาวิจัยของ วรณัน ดาราพงษ์ (2564) ซึ่งได้กล่าวว่า ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการกลั่นแกล้งกันบนโลกไซเบอร์นั้นอาจกระทบต่อการศึกษา หรือการใช้ชีวิตตามปกติของนักศึกษา ซึ่งจะทำให้การใช้ชีวิตของนักศึกษานั้นหยุดชะงักไปกลางคัน โดยในปัจจุบันการกลั่นแกล้งกันบนโลกไซเบอร์ หรือบนแอปพลิเคชันทวีตเตอร์นั้นมีความรุนแรงที่เพิ่มมากขึ้น และแพร่หลายเป็นจำนวนมาก เมื่อเกิดขึ้นแล้วมักแก้ไขได้ยาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Mansour AL-Ali & Shattnawi (2018) ที่กล่าวว่า ผู้ตกเป็นเหยื่อซึ่งจะมีผลกระทบต่อสภาพกาย สภาพจิตใจ สังคม และการเรียน ซึ่งหากไม่ได้รับการแก้ไขก็อาจทำให้นักศึกษาหรือเหยื่อตกอยู่ในภาวะซึมเศร้า ซึ่งอาจทำให้นักศึกษาต้องได้รับการปรึกษาจากจิตแพทย์ และหากเป็นกรณีร้ายแรงที่สุดคือ คิดทำร้ายตนเองหรือฆ่าตัวตาย ซึ่งจากการศึกษาวิจัยของ วาสนา คำดี, ทศนา ทวีคุณ และพัชรินทร์ นินทจันทร์ (2564) พบว่า พฤติกรรมรังแกผู้อื่นผ่านโลกไซเบอร์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับภาวะซึมเศร้า หรือหมายความว่า เมื่อตกเป็นเหยื่อจากพฤติกรรมการกลั่นแกล้งรังแกกันผ่านโลกไซเบอร์นั้นอาจทำให้ผู้นั้นอยู่ในภาวะซึมเศร้าได้ ดังนั้น ควรต้องมีแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาให้หมดไปจากสังคมไทย

4. แนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาให้กับนักศึกษาที่ตกเป็นเหยื่อจากการถูกลั่นแกล้งบนแอปพลิเคชัน ทวิตเตอร์ สำหรับสถานศึกษาคือ การเพิ่มหลักสูตรการเรียนการศึกษาที่เกี่ยวกับการกลั่นแกล้งกันบนโลกโซเชียล รวมทั้งวิธีการรับมือและป้องกันปัญหาความรุนแรงที่เกิดขึ้นบนโลกโซเชียล เพื่อให้นักศึกษาได้เข้าใจ และตระหนักถึงความรุนแรงของการกลั่นแกล้งกัน นอกจากนี้การสนับสนุนให้มีการประชาสัมพันธ์และการรณรงค์สำหรับนักศึกษาในเรื่องของการกลั่นแกล้งกันบนโลกโซเชียล เป็นการสร้างทัศนคติที่ดีร่วมกัน เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีต่อการใช้งานแอปพลิเคชันทวิตเตอร์หรือโซเชียลมีเดียอื่น ๆ อย่างมีประโยชน์และมีความสร้างสรรค์ ซึ่งสอดคล้องกับงานศึกษาวิจัยของ สุภาวดี เจริญวานิช (2560) โดยอธิบายว่า แนวทางการแก้ไขปัญหากลั่นแกล้งบนโลกโซเชียลที่ดีที่สุด คือ การที่วัยรุ่นและครอบครัว ทราบดีถึงวิธีการป้องกันพฤติกรรมมารังแกกันผ่านพื้นที่โซเชียล สำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับด้านกฎหมายหรือผู้บังคับใช้กฎหมาย คือ การแก้ไขตัวบทกฎหมายให้มีความเคร่งครัดมากยิ่งขึ้น เนื่องจากปัจจุบันกฎหมายที่บังคับใช้อยู่นั้นขาดความเคร่งครัดและจริงจัง และยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาการกลั่นแกล้งกันได้อย่างเด็ดขาด ซึ่งสอดคล้องกับงานศึกษาวิจัยของ ณัฐริชต์ สาเมาะ และพิมพ์ลย์ บุญมงคล (2557) โดยได้มีการอธิบายว่า หน่วยงานของรัฐควรมีบทบาทในการสนับสนุนให้มีการรณรงค์การใช้สื่อออนไลน์อย่างถูกวิธี และสร้างสรรค์ แก่เด็กและเยาวชน ตลอดจนให้ความรู้แก่ประชาชนเรื่องความรุนแรงของอาชญากรรมมารังแกกันบนโลกโซเชียล เพื่อให้ทุกคนเกิดความตระหนักถึงสาเหตุ และรูปแบบการคุกคามทางเพศ ซึ่งอาจออกกฎหมายให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน รวมทั้งมีมาตรการเยียวยาเหยื่ออาชญากรรมบนโลกโซเชียล สำหรับสังคมและชุมชน คือ การที่สังคมและชุมชนมีความตระหนักและเข้าใจในปัญหาความรุนแรงของการกลั่นแกล้งกันที่เกิดขึ้นบนแอปพลิเคชัน ทวิตเตอร์หรือช่องทางอื่น ๆ บนโซเชียลมีเดีย และช่วยกันสอดส่องดูแลบุตรหลานของตนเองที่อยู่ในสังคมหรือชุมชนนั้น ๆ แม้ปัญหาจะอยู่ห่างไกลจากสังคมและชุมชนแต่ก็ควรจะต้องมีความรู้และความเข้าใจต่อปัญหาการกลั่นแกล้งกัน ในระดับหนึ่งเพื่อที่จะได้สามารถให้คำแนะนำหรือให้คำปรึกษาแก่บุตรหลานของตนเองได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ณัฐริชต์ สาเมาะ และพิมพ์ลย์ บุญมงคล (2557) ที่ได้กล่าวไว้ว่า บุคคลต้องระมัดระวังการเข้าสู่โลกโซเชียล รวมทั้งต้องตระหนักถึงพฤติกรรมที่เหมาะสมในการเผยแพร่ข้อความและรูปภาพส่วนตัวของตนเอง หรือการแชร์รูปภาพและข้อความของบุคคลอื่น รวมทั้งไม่เผยแพร่ข้อมูลส่วนตัวให้บุคคลอื่นทราบแม้กระทั่งบุคคลใกล้ชิด สำหรับครอบครัวคือ ครอบครัวต้องมีความตระหนัก มีความเข้าใจ เปิดใจรับฟังและพร้อมรับมือกับปัญหาไปพร้อมกับบุตรหลานของตนเอง เนื่องจากครอบครัวมีความใกล้ชิดกับนักศึกษามากที่สุด และมีความเข้าใจต่อตัวนักศึกษามากที่สุด ดังนั้นครอบครัวจึงเป็นพื้นที่ปลอดภัยแรกที่นักศึกษานึกถึง และสามารถเยียวยาสภาพจิตใจที่บอบช้ำของนักศึกษาได้ดีและเห็นผลมากที่สุด สอดคล้องกับงานศึกษาวิจัยของ Lee & Wu (2018) ที่ได้มีการกล่าวเอาไว้ว่า ควรมีการกำหนดระยะเวลาในการใช้อินเทอร์เน็ต พร้อมทั้งให้ข้อมูลแก่วัยรุ่นว่าอินเทอร์เน็ตมีประโยชน์และมีความเสี่ยงอย่างไรบ้าง และให้มีความระมัดระวังต่อการแสดงพฤติกรรมที่ก้าวร้าวขณะใช้งานอินเทอร์เน็ต และควรระวังการตกเป็นเหยื่อบนโลกโซเชียล พร้อมทั้งสร้างจิตสำนึกในการใช้โซเชียลมีเดียในเชิงสร้างสรรค์มากกว่าเป็นอาวุธในการทำลายคู่ขัดแย้ง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ได้แก่

1. ผลการศึกษาพบว่า ควรมีการเพิ่มหลักสูตรการศึกษาที่เกี่ยวกับการกลั่นแกล้งกันบนโลกไซเบอร์ในมหาวิทยาลัย ดังนั้นมหาวิทยาลัยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการเพิ่มหลักสูตรการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการกลั่นแกล้งกันบนโลกไซเบอร์ เช่น วิธีการรับมือ การป้องกัน การดำเนินคดี และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวมถึงข้อมูลอื่น ๆ ที่ครอบคลุมการป้องกันปัญหาดังกล่าวได้อย่างครบถ้วน อีกทั้งควรมีการอบรมให้ความรู้แก่บุคคลที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างการตระหนักรู้และเพื่อที่จะสามารถแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. ผลการศึกษาพบว่า การออกมาตรการทางกฎหมาย หรือแก้ไขเพิ่มเติมตัวบทกฎหมายที่เกี่ยวกับการกลั่นแกล้งกันบนโลกไซเบอร์ ดังนั้นภาครัฐหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการออกมาตรการช่วยเหลือผู้ที่ตกเป็นเหยื่อการถูกกลั่นแกล้งบนโลกไซเบอร์ โดยเฉพาะกลุ่มนักเรียนและนักศึกษา และควรมีการแก้ไขเพิ่มเติมตัวบทกฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะ และมีการกำหนดบทลงโทษที่เคร่งครัด บังคับใช้อย่างเข้มงวด เพื่อป้องกันและแก้ไขการกลั่นแกล้งกันได้อย่างครอบคลุมและสร้างความเชื่อมั่นได้เป็นอย่างดี

3. ผลการศึกษาพบว่า ควรมีการจัดตั้งศูนย์เพื่อเยียวยาสุขภาพจิต โดยจิตแพทย์หรือผู้เชี่ยวชาญในทุกมหาวิทยาลัย ดังนั้นทุกมหาวิทยาลัยควรมีการจัดตั้งศูนย์เพื่อเยียวยาสุขภาพจิต รวมถึงมีผู้เชี่ยวชาญที่สามารถให้คำปรึกษาเบื้องต้นได้ เพื่อช่วยเหลือนักศึกษาที่ตกเป็นเหยื่อ และจำเป็นต้องได้รับการรักษา ซึ่งควรเป็นสวัสดิการที่นักศึกษาทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับอย่างเท่าเทียมกัน

4. ผลการศึกษาพบว่า ควรมีการสร้างความร่วมมือกับสังคมและชุมชนเพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาความรุนแรงจากการกลั่นแกล้งกันบนโลกไซเบอร์ ดังนั้นมหาวิทยาลัยควรมีการสร้างความร่วมมือกับสังคมและชุมชนต่าง ๆ เพื่อการป้องกัน และแก้ไขปัญหาการกลั่นแกล้งกันบนโลกไซเบอร์ ซึ่งอาจมีการอบรม พูดคุยเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจหรือร่วมกันหาแนวทางป้องกัน และแก้ไขปัญหาดังกล่าวที่เกิดขึ้นในสังคมและชุมชนนั้น ๆ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องกับการตกเป็นเหยื่อจากการถูกกลั่นแกล้งบนแอปพลิเคชันทวิตเตอร์

2. ควรมีศึกษาวิจัยในวิธีเชิงปริมาณเพิ่มเติมโดยใช้แบบสอบถามอื่น ๆ เพิ่มเพื่อที่จะทำให้เข้าใจตัวแปรที่ศึกษาให้ลึกซึ้งมากขึ้น

3. ควรศึกษาประชากรกลุ่มตัวอย่างเพิ่มมากขึ้นเพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมที่หลากหลายของนักศึกษาการตกเป็นเหยื่อบนแอปพลิเคชันทวิตเตอร์

4. การศึกษานักศึกษากับการตกเป็นเหยื่อจากการถูกกลั่นแกล้งบนแอปพลิเคชันทวิตเตอร์ เมื่อมีการศึกษาในภาคกลางแล้วควรมีการเปรียบเทียบกับพฤติกรรมการตกเป็นเหยื่อของนักศึกษาในภาคอื่นด้วย เพื่อทราบถึงความแตกต่างของพฤติกรรมการตกเป็นเหยื่อจากการถูกกลั่นแกล้งบนแอปพลิเคชันทวิตเตอร์ที่แตกต่างกัน

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545*. องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- โกวิท นพพร. (2563). *รับมืออย่างไรในสังคม Bully*. <https://www.samitivej-hospitals.com/th/รับมือ-bully/>
- ณัฐรัชต์ สามะ และพิมพ์พลย์ บุญมงคล. (2557). การรับรู้ของเยาวชนต่อการรังแกในพื้นที่ไซเบอร์. *วารสารพฤติกรรมศาสตร์เพื่อการพัฒนา*, 6(1), 351 - 364
- นันทิยา สวัสดิวิชัยโสภิต. (2563). *การตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมในสถานศึกษา กรณีศึกษา: มหาวิทยาลัยนเรศวร* [วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนเรศวร]. ภาควิชาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คณะเกษตรศาสตร์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยนเรศวร. https://ww2.agi.nu.ac.th/nred/Document/is-PDF/2563/geo_2563_012_FullPaper.pdf
- ปองกมล สุรัตน์. (2561). *การรังแกผ่านโลกไซเบอร์ในมิติสังคมวัฒนธรรม: กรณีศึกษาเยาวชนไทยเจนเนอเรชัน Z* [วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ]. BSRI ICT. <http://bsris.swu.ac.th/thesis/55199120019RB8992555f.pdf>
- พรชัย ชันดี, ธัชชัย ปิตะนิละบุตร และอัศวิน วัฒนวิบูลย์. (2543). *ทฤษฎีและงานวิจัยทางอาชญาวิทยา*. บุ๊คเน็ต.
- พิสิฐ ระฆังวงษ์. (2561). *การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการอาชญากรรมที่เกิดขึ้นกับผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานคร* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศาสตรบัณฑิต, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์]. คลังปัญญา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. <https://repository.nida.ac.th/items/3df2d63e-8cfa-4699-9470-08095731432f>
- วรรณัน ดาราพงษ์. (2564). ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการกำกับดูแลการกลั่นแกล้งรังแกทางไซเบอร์ ในกรณีเด็กและเยาวชน. *วารสารบัณฑิตศึกษานิติศาสตร์*, 14(1), 75 – 98. <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/gradlawtujournal/article/view/244997/166784>
- วาสนา คำดี, ทศนา ทวีคุณ และพัชรินทร์ นินทจันทร์. (2564). ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรังแกกันผ่านโลกไซเบอร์กับภาวะซึมเศร้าและพฤติกรรมก้าวร้าวของวัยรุ่นในจังหวัดหนึ่ง เขตพื้นที่ภาคกลาง. *วารสารการพยาบาลจิตเวชและสุขภาพจิต คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดลสังคมศาสตร์*, 35(1), 77 - 90. <https://he02.tci-thaijo.org/index.php/JPNMH/article/view/248373/170558>
- สกล วรเจริญศรี. (2559). *การข่มเหงรังแก*. สารานุกรมศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- สำนักงานสถิติแห่งชาติกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม. (2566). *การสำรวจการมี การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในครัวเรือน พ.ศ. 2566 (ไตรมาส 1)*. กองสถิติพยากรณ์ สำนักงานสถิติแห่งชาติ.
- สุรางค์ จันทวานิช. (2542). *วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ*. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุภาวดี เจริญวานิช. (2560). การรังแกกันผ่านพื้นที่ไซเบอร์: ผลกระทบและการป้องกันในวัยรุ่น Cyber Bullying: Impacts and Preventions in Adolescents. *วารสารวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต*, 25(4), 639 – 648.
<https://li01.tci-thaijo.org/index.php/tstj/article/view/75170/60584>
- อุทุมพร จามรมาน. (2531). *การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณลักษณะ*. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Christopher, F. F. (2014). *History of Bullying*. <http://www.netplaces.com/dealing-with-bullies/what-is-bullying/history-of-bullying.htm>
- Farrington, D. P. (n.d.). Understanding and Preventing Bullying. *The University of Chicago Press Journal*, 17(17), 381 - 458. www.journals.uchicago.edu
- Felson, M., & Cohen, L. E. (1979, August). Social Change and Crime Rate Trends: A Routine Activity Approach. *American Sociological Review*, 44(4), 588 – 608.
- Gottfredson, M. & Hirschi, T. (1990). *A General Theory of Crime*. Stanford University Press.
- Mansour AL-Ali, N. & Shattnawi, K. K. (2018). *Bullying in School*. <https://www.intechopen.com/books/health-and-academic-achievement/bullying-in-school>
- Thairath. (2567, กุมภาพันธ์ 12). *การบูลลี่และความรุนแรงต่อเด็ก ปัญหาใหญ่ในโรงเรียนที่ร้ายกาจกว่าระบบการศึกษา*. <https://plus.thairath.co.th/topic/politics&society/104211>
- Wolfgang, M. (1958). *The Sociology of Crime and Delinquency*. Wiley.
- Lee, Y.C., & Wu, W.L. (2018). Factors in Cyber Bullying: The Attitude - Social Influence Efficacy Model. *Anales De Psicologia*, 34(2), 324 – 331.
<http://dx.doi.org/10.6018/analesps.34.2.295411>